

Є проблеми, має бути і їх вирішення

Відомо, що зона відчуження межує з Іванківським районом. Чи є тут якийсь зв'язок як в економічному, так і в соціальному плані? Кореспонденти «Вісника Чорнобиля» зустрілися з головою Іванківської районної держадміністрації М. М. Уруною.

— Микола Миколайовичу, ви обіймаєте дві відповідальні посади. З одного боку, вас обрав народ, а з іншого — призначив Президент України, як вам працюється?

— Я вважаю, що при нинішніх економічних негараздах, що склалися на Україні, навряд чи знайдеться хоч один керівник подібного рангу в нашій державі, якому виконувати ці обов'язки легко. Однак, незважаючи на всі перипетії життя, мені увесь час доводиться вишукувати всі наявні резерви для того, щоб хоч якось полегшити долю людей, які постраждали не з своєї вини. І буквально на кожному кроці відчуваєш, що саме для цього тебе й обрано. На даний момент я знаходжусь, так би мовити, на двох крилах, тобто, несу подвійну відповідальність: і перед виборцями, і перед державними структурами.

— Чи є в цьому якісь суперечності?

— Звичайно, є. Згідно з Законом «Про вибори до місцевих органів влади» депутати обираються строком на 4 роки. А Президент України за Конституційною угодою призначає. І якщо той чи інший обранець народу

не буде справлятися із своїми обов'язками, то його негайно можуть увільнити від посади так, як і призначили, не чекаючи закінчення депутатського строку. Одночасно він втрачає і повноваження голови районної чи обласної Ради. Якщо ж мене все-таки обрали люди, то їхня воля легко може бути скасована Президентом. Така демократія мені поки що незрозуміла.

— Які перед вами поставлені завдання, що потребують негайного вирішення?

— Це питання дуже серйозне. Кожного разу, де б я не виступав, скажімо на засіданнях Кабінету міністрів, Постійної Комісії Верховної Ради України по Чорнобилі чи обласної держадміністрації, я неодмінно наголошую на тому, що найбільше колючого доту 30-кілометрової зони відчуження проходить по території Іванківського району. І йому потрібно приділяти особливу увагу. Адже наш район вважається одним з найбільших у Київській області як за площею, так і за кількістю населення. У його складі 81 населений пункт, 21 з них належить до 3-ї зони радіоактивного забруднення, а всі ін-

ші — до 4-ї. І ми зобов'язані надавати необхідну допомогу людям, які проживають на цій території. Тобто, чітко дотримуватись положень Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Турбот вистачає. Візьмімо, наприклад, будівництво. Це — нескінченний перелік об'єктів, що сьогодні «заморожені» і з кожним днем все більше руйнуються. А людям катастрофічно бракує житла. Дбаємо також про пільги і компенсації, передбачені для населення Законом. І головне завдання держадміністрації — забезпечення життєдіяльності району. Йдеться про медичне обслуговування, освіту, виплату пенсій, проблеми з паливом, газом, транспортом тощо. Важливо, що наш район агропромисловий, в основному, виробляє сільськогосподарську продукцію. Я, як аграрій, головну увагу приділяю саме цьому виробництву. Із задоволенням може відзначити, що тут у нас є навіть деякі успіхи.

— Назвіть їх, будь ласка.

— Дякуючи нашим хліборобам, цьогорічний врожай ми виростили хорошиї. Незважаючи на те, що землі Іванківського району не такі вже й родючі, валовий збір зернових у порівнянні з ми-

нулим роком зріс на 30 відсотків. Тобто, якщо у 1994 році ми зібрали 21 тисячу тонн зернових, то нинішнього року цей показник сягнув 28,5 тонни. І ми практично не залишилися у боргу перед державою. Крім того, державний контракт по здачі зернових виконали на 110 відсотків. Сформували й регіональний контракт, згідно з яким зможемо використати необхідну кількість зерна і для власних потреб. Вчасно висіяли озимі культури і забезпечили тваринництво кормами. Як бачите, попрацювали непогано. Якщо порівнювати наш район з іншими в Україні, то ми знаходимося не на останньому місці. До того ж мушу сказати, що відтому людей з Іванківського району практично немає. Скоріше навпаки. Багато тих, хто вийшов звідси одразу ж після аварії на ЧАЕС, тепер знову звертаються до нас з проханням надати їм житло, роботу. Адже цим знедоленим людям нелегко звикати до життя в інших областях України. Скажімо, один з наших спеціалістів вийшов після аварії на Херсонщину, де електроенергію вимикають на 10 годин протягом доби, а питну воду треба купувати. Газ подається з великими перебоями, а при-

Є ПРОБЛЕМИ, МАЄ ВУТИ І ЇХ ВИРІШЕННЯ

[Закінчення.

Початок на 1 стор.]

міський транспорт майже не працює. Погодьтеся, що звикати до такого безладдя нашій людині важко.

— Ситуацію ви змалювали досить непривабливу, але нашим чорнобілянам живеться, мабуть, теж не багатого краєце. Чи вживаєте заходи для того, щоб хоч якось допомогти їм?

— Так. Ми відповідальні за долю цих людей, яких несправедливо називають самоселами. Так їх образити не варто. Вони — корінні жителі цієї землі. Точніше — її господарі. І проблем у них також вистачає. А допомагати їм непросто. Даються звнаки транспортні витрати. Скажімо, для того, щоб автолавка потрапила до якогось віддаленого села, наприклад, до тих же Теремців, їй потрібно подолати десятки кілометрів, та ще й по бездоріжжю. Тому мешканці таких населених пунктів майже не обслуговуються. Але тепер вже є домовленість про ремонт доріг, і тільки після цього ми зможемо налагодити роботу по наданню допомоги чорнобілянам — завозити їм усє необхідне. А взагалі, автолавка з Іванкова виїздить до зони відчуження двічі на тиждень. Сюди доставляються фасовані продукти та промислові товари, балони з природним газом, а також і пенсії. Зрозуміло, що для цього необхідна велика кількість автотранспорту, пального. До речі, пенсії виплачуємо вчасно. І це не тільки тому, що нам допомагає обласна держ. адміністрація. Ми й самі працюємо в цьому напрямку. Добре сприяє справі наше пенсійне самозабезпечення, що поповнюється за рахунок надходжень коштів від промислових

підприємств району, у тому числі й зони відчуження. До речі, бюджет району сьогодні формується на 52 відсотки саме за рахунок підприємств зони відчуження. Але я хочу ще раз наголосити на тому, що обслуговувати поверненців непросто. Наприклад, у тих же Теремцях проживають всього кілька сімей, хоча в минулі роки їх налічувалося тут до двох сотень чоловік. То погодьтеся, що розшукувати тепер цих небагатьох людей у нетрях за десятки кілометрів не так вже й просто. Бюджету райдержадміністрації для їхнього забезпечення не вистачає. Кошти від Мінчорнобілля надходять невчасно. На транспортні витрати взагалі нічого не виділяється. А людям необхідно, щоб до них і автобуси заїжджали. І у той же час незрозуміло, як туди можна надсилати автотранспорт, якщо невідомо, чи буде хтось виїздити з того чи іншого села саме цього дня. Однак ми вже маємо домовленість з Адміністрацією зони відчуження і особисто з виконуючим обов'язки міністра Мінчорнобілля В. І. Холошею про те, що в майбутньому матимемо можливість хоча б раз на тиждень запускати по цих селах рейсові автобуси. Хоча б по тих, де проживає найбільша кількість населення. Я згоден з тим, що захищати цих людей ми зобов'язані.

— Яка ваша думка з приводу того, що деякі вчені і спеціалісти висловлюються за розширення зони відчуження?

— Звичайно, у цьому щось є. Як видно з багатьох наукових розробок та тверджень, ці землі ще можна повернути до життя. Для України, можливо, цей невеликий шмат території і не має особ-

ливого значення, але для мене, як уродженця цих країв, і для таких, як я, ці місця важать надто багато. Це — моя рідна земля, на якій я народився і виріс, прожив усє своє свідоме життя. Тому вважаю, що цю територію залишати напризволяще не варто. Звичайно, зону відчуження розширювати потрібно. Але роботи всє це треба по-господарському. Одні землі відроджувати, а ті, що заоруднені, приєднувати до зони відчуження.

— І останнє. У наступному році ми відзначатимемо сумну річницю Чорнобильської катастрофи. Яким вам воочасься майбутнє 30-кілометрової зони відчуження?

— Це запитання надто складне, і для мене воно болюче. Але загадувати щось наперед за таких жорстких економічних умов, вважаю, ризиковано. І всє-таки концепція цієї території воочасься мені такою: її неодмінно

треба облагороджувати. Клаптик за клаптиком повернути її до повнокровного життя. Щоб у майбутньому ці землі давали таку ж віддачу, як і до катастрофи на ЧАЕС. Звичайно, у цьому плані тепер робиться немало, але ще недостатньо. Я переконаний, що у найближчі роки ситуація у нашій країні мусить стабілізуватися, і зона відчуження стане квітучим краєм. Тільки потрібно, щоб люди дуже цього заважали. А з труднощами боротися нам не звикати. І прийдешні покоління нам за це тільки скажуть: «Велике спасибі!»

Интер'ю взяли

Валерій КУЗЕНКОВ,
Станіслав ТІТЕНКО.